

Rīgā

Datumu skatīt dokumenta paraksta laika zīmogā.
Reģistrācijas numuru skatīt pievienotajā failā
Reģistrācijas_numurs

Sabiedrisko pakalpojumu
regulēšanas komisija
Ūnijas iela 45
Rīga, LV-1039

Par konsultāciju dokumentu "Par Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumiem"

AS "Latvenergo" ir iepaziniesies ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas konsultāciju dokumentu "Par Inčukalna pazemes gāzes krātuves lietošanas noteikumiem" (turpmāk - noteikumu projekts) un sniedz šādus komentārus par konsultāciju dokumentu:

1. AS "Latvenergo" vēlas vērst regulatora uzmanību tam, ka kopumā noteikumu projekts sadārdzinās dabasgāzes izmaksas Latvijas patērētājiem un mazinās tirgus dalībnieku interesi noglabāt gāzi krātuvē, jo ziemas un vasaras gāzes cenas starpība, kuru Latvijas patērētājiem vismaz daļēji šobrīd mazina gāzes glabāšana krātuvē, pēc jaunā regulējuma stāšanās spēkā šis ieguvums akumulēsies pie krātuves operatora, turklāt šajā gadījumā nav būtiska krātuves glabāšanas pakalpojuma bāzes vērtība, jo efektīvi krātuves izsoles rezultātu noteiks ziemas un vasaras cenu starpība virs noteiktās krātuves pakalpojuma bāzes cenas. Kopsakarībā ar plānoto krājumu pārceļšanu produktu, kas ir plānots izteikti sodošs, mazinot komerciālas iespējas dabasgāzi pārceļt uz nākamo sezonu, AS "Latvenergo" ieskatā ilgtermiņā dabasgāzes apjomu glabāšanas apjomi mazināsies, kas varētu atstāt iespaidu uz gāzes apgādes drošumu. Šajā kontekstā ir būtiski atzīmēt, ka piedāvātais regulējums nenodrošinās krātuves izmantošanu un piepildījumu sezonās, kurās ir negatīvas ziemas un vasaras cenu starpības, jo pat ļoti zemu tarifu noteikšana (vai pat 0 vērtības noteikšana) nenodrošinās krātuves izmantošanu uz komerciāliem apstākļiem, šajā gadījumā kritiski svarīgs ir regulējums, kas tomēr nodrošinātu zināma apjoma iesūkšanās krātuvē, nodrošinot vai nu negatīvās glabāšanas izmaksas vai arī saglabājot līdzšinējo apgādes drošumu nodrošināšanas izsoles mehānismu.

Lai gan AS "Latvenergo" piekrīt, ka augsta pieprasījuma apstākļos ekonomiski efektīvākais risinājums ir izsoles mehānisms, tomēr būtu svarīgi noteikt, ka ieņēmumi no izsoles rezultātiem primāri segtu tās izmaksas, kuras šobrīd sedz tikai Latvijas dabasgāzes lietotāji caur pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu, maksājot par minimālo dabasgāzes apjoma nodrošinājumu krātuvē, t.sk., tajos gados, kad krātuves piepildījums nevar nodrošināt drošu dabasgāzes apgādi Latvijas un arī pārējiem vienotā tirgus dalībniekiem. Jāatzīmē, ka šāda minimālā gāzes glabāšanas nepieciešamība ir ne tikai svarīga Latvijas patērētāju apgādei, bet tehniski ir absolūti kritiska krātuves funkcionēšanas nodrošināšanai.

Līdz ar to ierosinām izsoles rezultātā iegūtos ieņēmumus primāri novirzīt to pārvades izmaksu segšanai, kas nodrošina minimālo gāzes piepildījumu krātuvē, un tikai pēc tam, izlietojot to citu izmaksu vai attīstības projektu segšanai. Šāds risinājums sabalansēs krātuves operatora un patērētāju ilgtermiņa intereses un amortizēs dabasgāzes izmaksu pieaugumu gala lietotājiem;

2. Lai gan noteikumu projekta gāzes krātuvē saņemamo jaudas produktu un tiesību aprakstā (noteikumu projekta 2.pielikums) ir paredzēts iesūknēšanas jaudas prioritātes tiesības, tomēr krātuves pārslodzes vadības regulējums (59.2.punktā) neparedz šādu tiesību prioritāti pār grupētās un divu gadu grupētās jaudas produktu. Līdz ar to rosinām precizēt pārslodzes vadības regulējumu vai arī produkta aprakstu;

3. Tā kā noteikumu projekts paredz mazināt divu gadu grupētās jaudas produkta satura vērtību, nosakot, ka tas bez papildus iesūknēšanas prioritātes tiesībām nav prioritārs produkts iesūknēšanas sastrēguma vadībā, bet krātuves lietotāji, iegādājoties produktu 2020./2021. gadu un 2021./2022. gadu krātuves cikliem, par to nebija informēti, nepieciešams papildināt noteikumu projekta pārejas noteikumus ar nosacījumu, ka 2021./2022. gadu krātuves ciklā divu gadu grupētās jaudas produkta, kas iegādāts 2020./2021. gadu krātuves ciklā, sastrēgumā vadībā ir tieši tāda pati prioritāte kā iesūknēšanas prioritātes tiesībām.

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.

Komercedirektors

Uldis Bariss

Jānis Bunkovskis 67728375